

Si quis pingendi artifex vultum alicujus et speciem A et corporis qualitatem æmulo colore signasset, et signato jam consummatoque simulacro manus alius afferret [inferret] et jam formata, jam picta quasi peritior reformaret, gravis prioris artificis injuria, et justa indignatio videretur. » Et in sequentibus : « Non metuisne, cum resurrectionis dies venerit, artifex tuus te non recognoscat : ad sua præmia et promissa venientem removeat et excludat? increpans vigore censoris et judicis dicat : opus hoc meum non est, nec imago hæc nostra est, cum te falso (4) medicamine polluisti, cum formam quam tibi dederam mendacio deformasti : facies corrupta est, membra aliena sunt. Deum videre non poteris quando oculi tibi non sunt quos Deus fecit, sed quos diabolus infecit (5). Audite me itaque ut parentem, audite, quæso, vos docentem, pariter ac monentem, audite utilitatibus vestris et commodis fideliter consulentem. Estote tales quales vos Dominus artifex fecit. Estote tales quales vos manus patris instituit. Maneat in vobis facies incorrupta, cervix pura, forma sincera : a calceamentis superfluis pedes liberi (6), crines nullo colore fucati, oculi conspiciendo Deo digni. Apostoli vox est, quem Dominus vas electionis appellavit. Dicit enim : « Primus homo de terra terrenus, secundus homo de cælo cælestis » Sicut portavimus imaginem terreni, sic portemus

(4) *Autem falso.* Reliqua paulo aliter apud Cyprianum.

(5) *Sequentia etiam desumpta sunt ex Cypriano.*

« imaginem cælestis (1 Cor. xv). » Hanc imaginem portat virginitas, portat integritas, portat sanctitas et veritas, portant disciplinæ Dei memores, justitiam cum religione retinentes, stabiles in fide, humiles in timore, ad omnem tolerantiam fortes, ad sustinendam injuriam mites, ad faciendam misericordiam faciles, fraterna pace unanimes [v. c. unanimes] atque concordēs : » quæ omnia observare, diligere et implere debemus, ut Apostoli præceptum adimpleamus : « Empti enim estis pretio magno, glorificate et portate Deum in corpore vestro (1 Cor. vi). » Deum enim in corpore nostro portamus, cum imaginem ejus per immundas et profanas adventiones non deformamus, cum per omnia servitutis obsequia Redemptoris imperio parere studemus. Ita enim imaginem suam in nobis recognoscat, et nuptiali veste ornatos a suo sanctorumque consortio non excludat : quod nobis misericorditer præstare dignetur qui vivit et regnat Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

SERMO XXV.

DE UNO SANCTO MARTYRE.

(*Exstat in Appendice ad Sermones Augustini, Patrologiæ tom. XXXIX, Opp. Augustini V, parte II, col. 2158. Inc. : « Triumphalis beati martyris. » — Vide Notitiam litterariam Operum S. Ivonis tomo I præfixam, num. 4.*)

(6) *Apud Cyprianum, sint a compedibus aureis pedes liberi.*

DUBIA.

SERMONES SEX AD POPULUM.

Exstant Patrologiæ tom. CXLVII, col. 219, in notis ad Joannem Abrincensem. — Vide Notitiam litterariam, num. 4.

MICROLOGUS

DE ECCLESIASTICIS OBSERVATIONIBUS.

(Hoc opusculum, jam a nobis editum tomo CLI (col. 974), Ivoni vindicat Henricus Warthonus in *Auctario ad Usserium de Scripturis sacrisque vernaculis*, pag. 359 : — *Ex codice ms. bibliothecæ Lambethanæ, inquit, Ivonem Micrologi auctorem esse (quod quidem hactenus eruditos latuit) deprehendi. Codex enim ipse præclaræ vetustatis est, Ivone haud multo inferior, adeoque nihil non fidei meretur.* Vide *Notitiam Fabricii Opp.* Ivonis tomo I præfixam.)

LECTORI.

305 *Fuerat animus edere Chronicum satis amplum a Nino usque ad Ludovicum Pium, cujus quidem media pars jam in corpore historiæ Francicæ edita fuerat sub nomine Ivonis episcopi Carnotensis : quod etiam integrum manuscriptum ex monasterio Sancti Ebratphi recuperatum habuimus sub eodem nomine Ivonis epi-*

scopi Carnotensis. Sed collato eo cum Hugonis Floriacensis compluribus Chronicis mss. quorum insignia duo sunt in bibliotheca S. Victoris Parisiensis, invenimus illud ipsis omni ex parte esse simile, ideoque Ivoni nostro falso ascriptum: sed in hoc deceptos esse complures, quod Chronicum illud præferat in fronte epistolam quandam Hugonis ad Ivonem nostrum, in qua eum rogat ut Chronicum illud suum quod ipsi legendum mittit, inspiciat et emendet, si quid in illo emendandum repererit. Cæterum hic error docte agnitus est ab Andrea Duchesne, historiographo regio, tomo III, Scriptorum historię Franciœ, pag. 347, ubi de diversis Hugonis Floriacensis Chronicis loquitur. Adde quod nemo eorum qui de Ivone scripserunt hujus Chronici unquam meminerit, sicut videre est in elogiis Ivonis quæ initio hujus libri apposuimus. Propterea lectorem hoc loco monitum volumus, ne quidquam ex operibus tanti viri sibi defraudatum putet.

DIVI IVONIS

CARNOTENSIS EPISCOPI

CHRONICON DE REGIBUS FRANCORUM⁽⁷⁾.

Francos lingua Attica Valentinianus imperator a feritate et duritia atque audacia vocari voluit: qui post paululum cum tributa Romanis negarent, et Romanorum impetum ferre non possent, egressi a Sicambria pervenere in extremos fines Rheni fluminis in Germanorum oppida: ibique aliquot annis cum principibus suis Marcomiro et Sunone resederunt. Ubi primum regem Pharamundum sibi statuunt, legibusque se subdunt, quas primores eorum Wisogastus, Arbogastus, Salegastus invenerunt.

Pharamundus rex primus Francorum; Niceta Viennensis episcopus; Justus Lugdunensis episcopus relicto episcopatu in Ægypto anachoreta moritur, ossaque ejus Lugdunum referuntur, ossaque Viatoris ministri ejus; Martinus Turonorum episcopus miraculorum gloria insignis effulsit.

Didio Pharamundi filius rex Francorum secundus. Ab hinc Franci crinitos reges habere cœperunt. Eodem tempore Romani **306** Gallias tenebant, citra Ligerim fluvium Gothi.

Clodio post Didionem rex Francorum tertius. Hic de Thoringiorum finibus egressus Rhenum transiit, victoque Romano exercitu Carbonariam silvam tenuit, ibique sibi sedem statuit.

Meroveus post Clodionem rex Francorum quartus. Metis a Francis succensa, Franci usque Aurelianos pervenerunt.

Childericus post Meroveum quintus regnavit annis xxiv.

Clodoveus post Childericum rex Francorum sextus, regnavit annis xxx. Hic primus regum Francorum a beato Remigio baptizatus est cum populo suo. Siagrius, Ægidii patricii filius, cum Clodoveo apud Suessionem pugnam committens devictus et occisus est, sicque vires Romanorum in Galliis ceciderunt. Clodoveus rex Burgundiam sibi subegit. Mamertus Viennensis episcopus clarus habetur.

Clodoveus milliario x a Pictavis urbe cum Alarico rege pugnam iniit, eumque vicit et occidit, sibi que subegit Tolosam, Santonas, omnemque Aquitaniam. Fulgentius Ruspensis episcopus, et Avitus Viennensis clari habentur.

Mortuo Clodoveo Chlotildis uxor ejus cum quatuor filiis suis regnum Francorum tenuit, Theoderico, Clodomiro, Childeberto, Clotario. Clodomirus et Childebertus atque Clotarius contra Sigismundum exercitum movent, et contra Gothimarum, fugientibusque Burgundionibus Sigismundus ad monasterium Agaunensium martyrum fugiens apprehenditur a Clodomiro, ibique cum uxore et filiis interficitur, ideoque Clodomirus ultra cum Burgundionibus decertans ab eis interfectus est. Quod Franci indigne ferentes, Gothimarum persecuti occidunt. Childebertus et Clotarius filios Clodomiri nepotes suos, ne regnarent loco patris, occiderunt: unus tamen Clodaldus effugit, qui clericus factus, et plenus virtutibus migravit ad Christum. Beatus Medardus migravit ad Christum, sepultus in civitate Suessionis a rege Clotario; qui et non multo post defunctus in eadem ecclesia sepelitur, regnavitque **LI** annis.

Quatuor filii Clotarii regnum inter se dividunt. Karibertus accepit regnum Clodomiri, sedemque constituit Parisiis. Guntranus regnum Childeberti, sedemque constituit Aurelianis. Chilpericus regnum patris sui Clotarii Suessionis, Sigebertus accepit regnum Theodorici Remis. Karibertus rex mortuus in ecclesia S. Romani in Blavio castro sepelitur. Beatus Germanus Parisiorum episcopus claruit. Chilpericus fratrem suum Sigebertum fraude Fredegundis reginæ interfectum in Lambani via sepelivit. Inde vero translatus est in basilicam S. Marcelli Cabilloni sepultus est. Regnavit vero annis **xxxii**.

(7) Brevissimam hanc Francorum Historiam alii Hugoni de Sancta Maria monacho Floriacensi tribuere malunt. Sed nihil habet quod hujus inge-

nium vel sermonem arguat. Georgius Waitz, Proleg. ad Hugonem Floriacensem, ap. Pertz, *Monum. Germ. hist.*, Script. t. IX (*Patrologiæ* t. CLXIII).